N°. 78. A°. 1831.

SURINAAMSCHE COURANT.

DONDERDAG DEN 29sten SEPTEMBER.

De persoon van F. E. BEIJER, benoemd zijnde tot *Brandspuitenmakers-Baas*, heeft op Heden den tot die betrekking staanden *Eed*, in handen van den President van het Gemeente Bestuur, afgelegd.

Paramaribo den 26 September 1831.

De Secretaris van het Bestuur voornoemd,
Bij afwezigheid van denzelven,
De Eerste Commies,
R. GOLLENSTEDE.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 18 Julij.

De bijzonderheden van het eerste uitbarsten van het oproer te Modena zijn tot dusverre nog weinig bekend; ons blad de *Allgemeine Zeitung* geeft thans een omstandig en niet onbelangrijk verhaal, waarin hetzelve, hetgene wel bijzondere opmerking verdient, als het werk van den enkelen koopman *Menotti* wordt afgeschilderd.

De Hertog, sedert reeds meer dan vier weken naauwkeurig onderrigt van het ontwerp van den koopman *Ciro Menotti*, wiens huis slechts 300 schreden van het paleis verwijderd staat, had reeds aan een aantal werklieden van dezen man, door hem, voorbedachtelijk tot het zaaijen van misnoegen onder de gemeenere klassen, uit zijne dienst ontslagen, werk verschaft, en voorts *Menotti* alsnog ongestoord in zijne ontwerpen laten voortgaan, eensdeels in de hoop dat hij zelf, al het onheil, hetwelk hij zijn eigen gezin voorbereidde, inziende van zijn opzet terug zoude komen, en anderdeels ten einde de zaak tot meerdere rijpheid te laten komen, en het treffen der wet alzoo des te beter te verzekeren. *Menotti* bleef in zijn ontwerp volharden, en de aanslag werd tegen den nacht bepaald. De hertog waande zich zoo zeker van zijne zaak, dat hij een bal bij zijne kinderen bijwoonde, terwijl de dolken reeds tegen hem werden gewet. Slechts weinigen zijner raden droegen nevens hem kennis van het bestaan eener zamenzwering, en slechts eenige weinige stafofficieren ontvingen heimelijk bevel om hunne troepen onder de wapenen te doen komen. Onverhoeds omsingelden dezen het huis van *Menotti*, waaruit enkele zaamgezworenen echter nog tijdig wisten te ontvlugten. De overigen versperden de deuren. Een der officieren eischte in naam der wet, dat men hem zoude binnen laten, en beval, op de weigering der muiters, aan eenige pionniers om de deur open te hakken. Dit geschiedde maar de soldaten werden met een musket-vuur van binnen ontvangen, en twee van hen gedood. De hertog hoopte dat zijne tegenwoordigheid de muiters tot hunnen pligt terug zou kunnen brengen. Zonder iets van het plaats hebbende aan zijne gemalin mede te deelen, om dezelve niet te verontrusten, snelde hij, van weinigen vergezeld, naar de plaats zelve van het oproer, drong in de rijen zijner soldaten en sprak de muiters met luider stemme toe. Wegens zijne gemeenzaamheid was zijne stem hun geenszins onbekend; zijne woorden klonken ernstig, doch goedertieren, door de stilte des nachts. Een hernieuwd musket-vuur was het eenig antwoord, hetwelk hij bekwam. Het uiterste was alzoo onvermijdelijk. De hertog beval kanon aan te voeren. Inmiddels verwijderde hij zelf zich een oogenblik, om thans zijne gemalin van het gene er voorviel in persoon te verwittigen. Hij vond zijne wacht van edellieden en zijne bedienden reeds onder de wapenen, bereid alles voor hem te wagen. Ook het aanrukken der kanonnen vermogt niets op de muiters. De hertog verscheen wederom in het midden zijner troepen, en den muiters toeroepende: *Gij weet dan dat ik u woord zal houden*, wachtte hij, doch te vergeefs, nog een oogenblik op hunne onderwerping, en gaf voorts aan zijne kanonnieren last, om hunnen pligt te doen. Daar echter ook het gezin van den eersten president van het geregtshof *Scozias*, die de zijde des hertogs hield het huis van *Menotti* bewoonde, zoo wilde men alles vermijden wat eenige ramp over de onschuldigen zou kunnen halen, en schoot alzoo aanvankelijk met losse kardoezen. Eindelijk echter moest men met scherp laden, de muren begonnen te wankelen, en de zaamgezworenen smeekten om vergiffenis. De kommanderende officier gebood hun, hunne wapenen uit het huis te werpen; zij gehoorzaamden, doch vele hunner verborgen zich in het binnenste van het huis. *Menotti* zelf zocht over het dak te ontkomen, doch allen werden gegrepen en naar de gevangenis gevoerd.

ITALIE.

ROME, 5 Julij.

De adel, en de burgerij, kortaf, al de brave en waardige inwoners dezer hoofdstad wedijveren in ijver om dag en nacht de pligten te vervullen, welke de dienst der buitengewone burgerwacht vereischt, Rome is rustig en al de welgezinden zijn meer dan ooit vast besloten om de openbare rust en den geheiligden persoon van hunnen wettigen souverein *Gregoor XVI*, te verdedigen. Eene lange ondervinding heeft algemeen de tallooze rampen doen zien, waaraan de volken zich bloot stellen, die zich door staatkundige bespiegelingen laten wegslepen, en zich aan het heilzaam gezag hunner souvereinen onttrekken. Men werpe eenen blik op Europa, en overal zal men de ellende, het verval len van alle crediet, het stilstaan van alle koophandel, als de onafscheidbare gevolgen leeren kennen van de omwentelingen en tweedragt.

Onlangs verschenen alhier twee edicten, als uitkomsten der Congregatie over de bestraffing der opstandelingen en de nietigheid der verrigtingen, gedurende de onlusten. Het eerste of zoogenaamd straf-edikt bestaat uit twaalf artikelen. Art. 1. verordent eene civiele kommissie om over degenen te erkennen, welke de generaal-policie-directie haar binnen den kortst mogelijken tijd aanwijst, als, door handelingen, geschriften of beraadslagen der thans in den Kerkelijken Staat geëindigden opstand te hebben veroorzaakt of uitgebreid. 2°. Even zoo wordt er eene militaire kommissie ten opzigte der militairen van alle wapen en degenen die haar door de policey worden aangewezen, als de omwenteling middels de wapenen te hebben gesticht of verbreid. 3°. De onschendbaarheid der kerken, als wijkplaatsen wordt opgeheven — De geestelijken, eenigermaten in art. 1 en 2 begrepen, worden aan de civile kommissie overgegeven, welke kommissie alsdan met eenen gekozenen afgevaardigden uit de geestelijkheid vermeerderd wordt. 4°. De verbeurdverklaring der goederen welke de schuldige naar de wetten zoude moeten beloopen, wordt in eene geldboete, ter vergoeding van schade aan de schatkist toegebragt, veranderd; maar het vaderlijk erfdeel van den veroordeelden, voor zoo ver het hemzelven toebehoort, is op het oogenblik der oordeelvelling verbeurd, ook in gevalle het regt van eerstgeboorte of fideicommis bedongen is. 5°. Alle civiele en militaire bezoldigden, die, ook zonder als stichter of verbreider van den opstand te worden aangeduid, nogtans door handelingen, geschriften of beraadslagen een dadelijk deel daar aan genomen hebben, kunnen in het genot, hetwelk zij vóór den opstand trokken, niet worden bevestigd, zonder van de hen aangaande beschuldigingen gezuiverd te zijn. 6°. De kanselieren der universiteiten en bisschoppen verwijderen onverwijlt van hunne posten, met intrekking van derzelver honoraria, bij de universiteiten, seminarien, kollegien, openbare opvoedings of leer-instellingen, en alle vroome gestichten, degenen, die hunne goedkeuring der omwenteling, of ongodsdienstige, en met de beginselen der openbare orde strijdige grondstellingen aan den dag legden; en zullen de verdachten zoo lang in hunne bedieningen geschorst blijven, tot dat zij geslaagd zijn, hunne onschuld te bewijzen. 7°. De militairen korpsen van alle wapen, die in de oproerige provincien stonden, worden ontbonden verklaard: de daartoe behoorende officieren kunnen voor de gezegde militaire kommissie inlichtingen

openleggen, om hunne onschuld te bewijzen of hunne schuld te verminderen in afwachting der verordeningen, welke de H. Vader omtrent elk hunner zal gelieven te bepalen. 8°. Worde vergiffenis verleend aan alle anderen, die bevorderaars of medepligtigen van den opstand waren, diegenen niet uitgezonderd, welke wanneer zij niet in krijgsdienst van den H. S. stonden, gewapende aanhangers van den opstand waren, hetzij enkel als gemeenen of in eenen graad beneden dien van kapitein; vooronderseld nogtans, dat zij vrijwillig de wapenen nederlegden. 9°. De civiele kommissie houdt hare zitting te Ancona; de militaire te Rome. 10° Het pleit tegen de aangeklaagden wordt summier en snel behandeld, zoodat alle formaliteiten, die niet ter ontdekking der waarheid noodwendig zijn, wegvallen. 11°. Hunne verdediging bepaalt zich tot de wezenlijke tegenbedenkingen, omtrent de zaak, zoowel *de jure*, als *de facto*. 12°. Elke nieuw bestaan van ongehoorzaamheid tegen de openbare ambtenaren, elke aanmatiging, die slechts in het minste de openbare rust stoort, elke krenking der openbare orde met daden of woorden, en nog veel meer elke andere oproerige onderneming, waaraan zich een dergenen schuldig maakt, wien reeds vergiffenis gegeven is, herwekt tegen hem alle de regterlijke titels, welke de Geregtigheid hem reeds halde kunnen te last leggen.

Het tweede edikt zondert van de nietigheid, door Zijne Heiligheid over de handelingen van het revolutionnaire gouvernement uitgesproken, uit: alle akten, de uitterste willen betreffende, en tot de vrijwillige jurisdictie behoorende, als contracten, oordeelvellingen uitgesproken door regtbanken van eerste instantien of beroep, in zaken, waarin zij naar de Pausselijke wetten bevoegd waren.

Over dit edikt verklaart de publieke opinie zich zeer gunstig; maar alle belangen zijn hoogst bezorgd ten aanzien van het zoogenaamde straf edikt. Er bestaan in de Congregatie twee partijen; de eene is voor de zachte, de andere voor gestrenge maatregelen. De kardinaal *Pacca* die tot de eerste behoort, heeft zich geheel teruggetrokken, en daardoor is hetzelve edikt in zulke onbepaalde algemeene uitdrukkingen vervat geworden, dat het gelegenheid geeft om de gestrengste willekeur uit te oefenen. Wien, van den eenen kant, vergeven is, die kan, van den anderen kant, elk oogenblik worden in het leed gebragt; geen wonder dat het stuk eenen aller ongunstigsten indruk gemaakt heeft. Een ieder is overtuigd, dat men des niet te min zal te werk gaan, dat er geen bloed zal stroomen — maar waarom dan, aan de eerwaardige drie dubbele kroon, het aanzien te geven der overweldige eenes bloeddorstigen don *Miguels.* Men weet zeker, dat de Fransche gezant deze bekendmaking met diepen smart gelezen heeft. Hij had zijne reis bespoedigd, om, ware het mogelijk, als bemiddelaar op te treden om de opstandelingen te bewegen, hunne onberadene strafbare onderneming te laten varen, de wapenen vrijwillig neer te leggen en zich aan hunnen regtmatigen souverein te onderwerpen.

Mengelwerk.

Een vrij zeldzaam verschijnsel in de wereld is het, wanneer vreemdelingen zich met de voortbrengselen van ons Vaderland bezig houden. In het Duitsche tijdschrift *Göttingsche Gelehrte Anzeigen*, leest men daaromtrent de volgende ware geschiedenis: »Terwijl in dezen oogenblik de Belgiers tegen Hollanders scherp overstaan, en elke in één smeltende gemeenschap met hen van zich afwijzen, leert ons de geschiedenis, dat de oude Nederlandsche, door de *Hollanders alleen nog getrouw bewaarde taal*, voor tijden haren hoofdzetel juist in Vlaanderen en Braband had, en dat de aanzienlijkste in dezelve te boek gestelde werken, meer van Brabandsche en Vlaamsche dichters afkomstig zijn, dan van Hollandsche. In het noordelijk gedeelte der Nederlanden heeft dus het Protestantismus, en de, mede door hetzelve vroeger verworvene staatkundige vrijheid, zoo als in alle andere landen en plaatsen, heilzamen invloed op de instandhouding en ontwikkeling der moedertaal uitgeoefend. De Katholieke, eerst Spaansche, daarna Oostenrijksche Nederlanden, zij ons Duitschen tot een waarschuwend voorbeeld, hoe de verachting en vernedering der aangeboren taal, den vaderlandschen zin over het geheel altijd verzwakt. Elk volk, dat de taal zijner voorvaderen laat varen, is ontaard, en zonder vast bestaan. De tegenwoordige revolutie in Belgie moet alleen aan den sedert langen tijd gevestigde invloed van fransche zeden, en in geenen deele aan eene echt vaderlandsche beweging toegeschreven worden. Van Antwerpen af tot naar Brussel en Gent, spreekt de gemeene man nog Nederlandsch; de nauwere verbindtenis met Holland had op dezen grondslag de schier geheel uitgebluschte nationaliteit der Belgiers langzamerheid wederom kunnen aanwakkeren. De geweldige stroom des tijds dreigt thans alles, wat daarvan is, met zich voort te slepen.

Reeds in de jongst verloopen eeuwen, toen men bijkans in geheel Europa zich heeft bevlijtigd, om de overig gebleven gedenkstukken van oude taal en dichtkunst uit het stof der Bibliotheken te redden, en met een opmerkzaam oog gade te slaan, heeft, zoo veel wij weten, in de Katholieke Nederlanden zich geen spoor van dezen lofwaardigen, de vaderlandsliefde zoo bijzonder verlevendigenden ijver, vertoond. In Brussel, Leuven, Gent en op andere plaatsen, kan het niet aan gewigtige onuitgegeven oirkonden en handschriften ontbroken hebben. Men liet dezelve of in de kerken, op de raadhuizen en verzamelingen van bijzondere personen vermuffen of naar Holland overbrengen, alwaar dezelve ijvrig onderzocht, nuttig gebruikt en bekend gemaakt werden; veel is op het laatst in het gedrang der fransche revolutie verstrooid geraakt en vernietigd. Evenwel is de nog behouden gebleven voorraad welligt beduidender dan men gelooft, en een uit Duitschland naar Leuven verplaatst geleerde, stond juist op het punt om zijne gelukkige en rijke verzamelingen, die denkelijk ook wel andere inboorlingen tot naijver aangespoord zouden hebben, in het licht te geven.

Een ander Duitscher, had nog vroeger eene bijzondere prædilectie voor de blijkbaar verontachtzaamde overblijfsels der Oud-Nederlandsche Poëzy opgevat, en reeds van het door hem ontdekte Fragment, een welkom overzigt medegedeeld. Kort daarna ondernam hij eene reis naar Holland, hield zich aldaar een geruimen tijd op, en werd door alle geleerden, die zich met de studie der Vaderlandsche Oudheden onledig hielden, op het vriendschappelijkst in zijne veel omvattende nasporingen ondersteund! Hij heeft het echter voor doelmatig gehouden om, zijnen sedert onophoudelijk vermeerderden en tot grooteren volmaaktheid gebragten arbeid, door middel der Drukpers, thans aan een uitgebreider Publiek aan te bieden.

SCHEEPS-TIJDING.

UITGEKLAARD.

Het Schip *Diana*, Kapt. *H. Wente*, visa Nickerie, en verder naar Amsterdam.

Het Schip *de Kolonist*, Kapt. *D. Spreeuw*, naar Amsterdam; lading: 60 vaten heele en 2306 balen heele Koffij, 301 balen gebroken dito en 1 kist Tabak.

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de *Erven* J. BRINK.